

# Slovensko

Slovenská republika preukázala dobré plnenie ukazovateľov stavu životného prostredia v roku 2002, ale priemernejší pokrok počas posledných 10 rokov. Hoci tieto trendy z časového hľadiska nie sú v súčasnosti dôvodom na obavy, Slovenská republika musí dať pozor, aby sa tieto trendy v budúcich rokoch nezhoršili, čo by mohlo znamenať nepriaznivé dôsledky pre životné prostredie.



## Emisie skleníkových plynov

Podľa všeobecne očakávaných výsledkov, celkové emisie skleníkových plynov (GHG) v Slovenskej republike v roku 2002 významne poklesli oproti východiskovému roku (1990) o približne 21 Tg, zodpovedá to poklesu asi o 29 %. To znamená, že cieľ Kjótskeho protokolu na 2008–2012, zníženie o 8 % oproti úrovni v roku 1990, bude úspešne splnený. Avšak dlhodobejšie celkové emisie skleníkových plynov budú musieť byť znížené o približne 70 % oproti úrovni v 1990, pre čo budú potrebné dodatočné politické opatrenia.

## Spotreba elektrickej energie

Hoci konečná spotreba elektrickej energie v rámci štátu na jedného obyvateľa je v Slovenskej republike skôr nízka v porovnaní s ostatnými štátmi EÚ, očakáva sa jej nárast spolu s rastom HDP a rastúcou životnou úrovňou. Počet domácich spotrebičov, ktoré používajú slovenské domácnosti, tvorí v súčasnosti len asi 50 % priemeru členských štátov EÚ. Počet elektrických spotrebičov, ktoré sa používajú v slovenskom sektore služieb, tvorí len asi 30 % priemeru EÚ. Pri predpokladanom náraste počtu spotrebičov a s tým súvisiacom náraste spotreby elektrickej energie je pre krajinu nevyhnutné, aby sa stala aktívnejšou v oblasti energetickej efektívnosti. Okrem toho, jednou z hlavných charakteristík slovenského sektora energetiky je, v porovnaní s EÚ a niektorými susednými krajinami, vysoká úroveň energetickej náročnosti. Je to spôsobené hlavne vysokou úrovňou

dopytu po elektrickej energii zo strany ťažkého priemyslu (hutníctvo, oceliarsky priemysel, strojárstvo, chemický priemysel). V energetickej politike Slovenskej republiky bol deklarovaný cieľ zlepšiť energetickú efektívnosť. Štúdiá tiež zahŕňajú Akčný plán energetickej efektívnosti pre roky 2002–2012.

## Obnoviteľná elektrická energia

Využitie obnoviteľných zdrojov energie bude mať pozitívny dopad na slovenské hospodárstvo. Biomasa má najväčší potenciál pre využitie na Slovensku (44 % všetkých obnoviteľných zdrojov energie), potom nasledujú veľké vodné elektrárne (17,5 %), geotermálna energia (16,6 %), slnečná energia (13,7 %), odpadové hospodárstvo (9,3 %), biopalivá (6,6 %), malé vodné elektrárne (2,7 %) a veterná energia (1,6 %).

Očakávajú sa nasledovné výsledky: zlepšené využitie domácich zdrojov energie, znížená závislosť na dovezenej energii, zlepšená zahraničná obchodná bilancia, zlepšená bezpečnosť a spoľahlivosť dodávok energie, znížené emisie skleníkových plynov a posilnené hospodárske aktivity, pokiaľ ide o výrobné programy a nové pracovné miesta. Správne umiestnenie obnoviteľných zdrojov energie sa môže stať kľúčovým prvkom regionálneho rozvoja a môže prispieť k lepšej sociálnej a ekonomickej súdržnosti krajiny. Konceptia využívania obnoviteľných zdrojov energie v Slovenskej republike, schválená slovenskou vládou vo februári 2002, je kľúčovým strategickým dokumentom.

Počet obyvateľov: 5 381 000

Rozloha: 49 010 km<sup>2</sup>

HDP: 20 066 miliónov euro

### Emisie látok spôsobujúcich acidifikáciu prostredia a ozónových prekurzorov

Emisie SO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub>, NH<sub>3</sub> a NMVOC sa oproti roku 1990 znížili a Slovenská republika je na dobrej ceste splniť do roku 2010 špecifické ciele v súlade so smernicou 2001/81/ES o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie a v súlade s Göteborgským protokolom. Podľa záznamov o výsledkoch ozónových prekurzorov je Slovenská republika jednou z krajín s najväčším pokrokom.

### Dopyt po nákladnej doprave:

V porovnaní s rokom 1995 nastal v Slovenskej republike významný pokrok v dopyte po nákladnej doprave. Množstvo prepravené železnicou pokleslo a v súčasnosti neexistuje žiadna iná reálna náhrada ako cestná nákladná doprava. Napriek tomu je Slovenská republika jednou z krajín s najväčším pokrokom (1995–2003).

### Výmera využívaná na ekologické poľnohospodárstvo

Podiel výmery ekologického poľnohospodárstva je 2,18 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Na Slovensku bol prijatý nový Akčný plán pre ekologické poľnohospodárstvo v Slovenskej republike do roku 2010, s cieľom dosiahnuť 5 % výmeru na ekologické poľnohospodárstvo z celkovej poľnohospodárskej výmery do roku 2010.

### Komunálny odpad

Produkcia komunálneho odpadu je ustálená na úrovni približne 300 kg na osobu ročne (1,6 mil. t/rok za Slovensko). Hlavná časť tohto množstva je skladovaná na skládkach odpadov (78,2 % v 2002) a malá časť (4,3 % v 2002) je spaľovaná. Množstvo triedeného zberu odpadov z domácností narastá, pretože samosprávy využívajú finančnú podporu z Recyklačného fondu. Infraštruktúra na recykláciu narastá rýchlo. Podľa rozvoja v oblasti komunálneho odpadového hospodárstva, počas sledovaného obdobia a podľa posledných údajov z roku 2004, ciele stanovené v Programe odpadového hospodárstva do roku 2005 (35 % opätovné využitie materiálu, 15 % opätovné využitie energie a 50 % odvoz na skládky odpadov), môžu byť s najväčšou pravdepodobnosťou splnené.

### Využitie sladkovodných zdrojov

Od roku 1990 poklesol na Slovensku celkový odber vody. Odber povrchových vôd predstavuje 60 % celkového odberu na Slovensku. Najväčším spotrebiteľom povrchovej vody je priemyselný sektor so 78 %. Odber povrchovej vody pre dodávky vody predstavuje približne 10 % všetkých odberov; odber povrchovej vody pre zavlažovanie predstavuje približne 10,5 %. Odber podzemnej vody predstavuje 40 % celkového odberu na Slovensku. Významná časť (približne 75 %) je zastúpená verejnými dodávkami vody.

Ďalšie informácie získate prostredníctvom národného kontaktného miesta. Kontaktné údaje nájdete na:  
[http://org.eea.eu.int/organisation/nfp-eionet\\_group.html](http://org.eea.eu.int/organisation/nfp-eionet_group.html)